

Programación de Grego 2º Bach.

Curso 2022/23

Dpto. de Linguas Clásicas
IES Val do Tea

ÍNDICE

a) Introdución.....	2
b) Contribución ó desenvolvemento das CC.....	3
c) Concreción dos obxectivos para o curso	5
d) Concreción para cada estándar de aprendizaxe available.....	11
1. Temporalización	19
2. Grao mínimo de consecución.....	19
3. Procedementos e instrumentos de avaliación.....	19
e) Concrecóns metodolóxicas.....	19
f) Materiais e recursos didácticos.....	19
g) Criterios sobre a avalliación e cualificación.....	19
h) Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino da práctica docente.....	20
i) Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación de pendentes.....	20
j) Organización dos procedementos que permitan acreditar coñecementos previos.....	20
k) Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas a adoptar.....	20
l) Medidas de atención á diversidade.....	20
m) Concreción dos elementos transversais en cada curso.....	20
n) Actividades complementarias programadas.....	21
ñ) Mecanismos de revisión, avaliación e modificación da PD.....	21

a) INTRODUCIÓN

A nosa civilización é froito dunha longa tradición que inclúe herdanzas de pobos e culturas moi diversos, pero por formar parte da cultura occidental, ten unha débeda esencial, stricto sensu, coa cultura grega.

Parece evidente que o xeito máis práctico e máis formativo de achegarse á Grecia antiga é a través do estudo da súa lingua. Isto quere dicir que a aprendizaxe da lingua é un obxectivo en si mesmo, pero é, tamén, e sobre todo, un instrumento para introducir ás alumnas e ós alumnos no coñecemento do mundo clásico.

Os contidos propostos para grego II céntranse en dous grandes ámbitos, a **LINGUA** e a **CULTURA**, distribuídos en **catro bloques**:

1. Estudo progresivo das características da lingua grega.

A adquisición dunha competencia lingüística demanda a utilización dunha metodoloxía progresiva na que as regras morfosintácticas se deduzan da práctica da lectura e da tradución e na que a súa aprendizaxe sistemática constitúa unha segunda fase. O feito de traballar con textos orixinais obrigará, tamén, a explicar ás veces formas nominais, verbais ou estruturas sintácticas estrañas ou inusitadas. Abondará nestes casos cunha explicación breve que axude á resolución da actividade en que aparezan.

2. Comprensión e interpretación de textos gregos.

Os textos, que son o obxecto principal da materia, seleccionaranse entre autores de diferentes épocas e xéneros literarios, presentándoo tanto na súa forma orixinal, coas adaptacións necesarias para facilitar a súa comprensión, como en traducións. O profesorado poderá servirse tamén de textos elaborados graduados que faciliten o acceso progresivo aos textos orixinais. A práctica da tradución de textos gregos debe contribuír tamén á reflexión sobre a lingua propia, buscando a correcta adecuación entre as estruturas lingüísticas de ambas linguas.

3. Estudo do léxico grego e a súa continuidade en galego, castelán e outras linguas modernas.

O estudo e aprendizaxe do léxico constitúe un instrumento para a comprensión e tradución de textos, ao mesmo tempo que contribúe a enriquecer o vocabulario, mostrar os mecanismos de formación de palabras e valorar a transcendencia do préstamo lingüístico como parte do legado cultural achegado polo pensamento grego.

4. A aproximación a Grecia e ao seu legado debe facerse cun enfoque global e vinculado á aprendizaxe da lingua.

Centrará a súa análise no antropocentrismo e androcentrismo grego para intentar comprender a mentalidade e a dimensión social e individual do home grego a través da súa proxección nas institucións, na arte e na literatura na Grecia Antiga e valorar a tradición clásica e a súa continuidade nas sociedades actuais. Por outra banda, o estudo da cultura e civilización gregas facilitaralle ao alumnado as claves necesarias para situarse no contexto literario, histórico e artístico adecuado. Preténdese que se interese por coñecer as orixes da nosa cultura e que analice e valore dunha forma crítica as realidades do mundo contemporáneo e os antecedentes e factores que inflúen nel. A historia do pensamento en Grecia formula moitas das interrogantes do ser humano, que forman parte do noso acervo e serven como guía de desenvolvemento do pensamento occidental. Ademais, permite comprender os elementos fundamentais da investigación e das metodoloxías científicas.

O desenvolvemento destes contidos ha ter unha aplicación esencialmente práctica orientada tanto á competencia lingüística en grego coma a un coñecemento crítico da Grecia Antiga.

As tecnoloxías da información e da comunicación (TIC) ofrecen novas e atractivas perspectivas no estudo da lingua e cultura gregas que convén aproveitar, como o uso de metodoloxías interactivas no estudo da lingua, procura de textos, imaxes e vídeos na internet, ferramentas de presentación e comunicación de resultados etc. Neste senso, é aconsellable facilitarlle ao alumnado os medios precisos para que poida traballar no ordenador co grego clásico.

Ao primeiro curso corresponde a asimilación dos contidos básicos de lingua e de cultura. Ao segundo, a súa consolidación e ampliación, cun tratamento específico da literatura, os xéneros e os autores e autoras, que contribúa a profundar nas raíces gregas da nosa cultura.

b) CONTRIBUCIÓN DA MATERIA DE GREGO Ó LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVE Comunicación lingüística.

Esta materia aporta ó desenvolvemento desta competencia, entre outras contribucións:

- Acceso a textos literarios traducidos coma fonte de aprendizaxe e goce.
- Comprensión do compoñente lingüístico da propia lingua e de linguas estranxeiras.
- Comprensión e expresión correcta de textos diversos que permitan unha mellor interacción social.
- Contextualización do acto comunicativo nas súas diferentes modalidades.
- Desenvolvemento de distintos rexistros lingüísticos e a súa correcta aplicación.
- Desenvolvemento da capacidade crítica ante a mensaxe e o seu contido.
- Facilidade para a aprendizaxe de linguas estranxeiras e a comunicación oral e escrita nas mesmas.
- Fomento da capacidade creativa lingüística.
- Mellora na compreensión e emisión de mensaxes orais e escritos.
- Mellora na motivación da aprendizaxe a partires da mellora na comprensión e expresión lingüística.
- Preparación para un mellor acceso a diferentes culturas e a unha mellor comprensión da diversidade cultural do mundo.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.

A contribución da materia a esta competencia céntrase en desenvolver os seguintes aspectos:

- Desenvolvemento da capacidade crítica e análise razoado de problemas e situación.
- Capacidade de aplicar o razonamento matemático e as súas ferramentas para describir e interpretar fenómenos, feitos e situacóns en distintos contextos.
- Desenvolvemento de destrezas para a emisión de xuízos razonables e argumentados fundados nos datos que se manexan.
- Fomento de valores relacionados co rigor argumental, a veracidade e a responsabilidade dos xuízos e conclusóns emitidos.
- Desenvolvemento de aspectos de cuantificación de obxectos, relacóns e situación.
- Análise de espacio e forma mediante a interpretación de patróns, elaboración e lectura de mapas, interpretación de obxetos, etc.
- Interpretación de relación temporais de obxectos e circunstancias.
- Desenvolvemento do pensamento científico mediante a aplicación de métodos propios da disciplina.
- Promoción da investigación científica e achegamento ós métodos que lle son propios.
- Desenvolvemento de xuízos críticos sobre o desenvolvemento científico e tecnolóxico ó longo da historia.
- Fomento de destrezas no uso das tecnoloxías.
- Capacidade de transmisión axeitada dos acontecementos mediante o uso correcto da linguaxe propia da materia.

Competencia dixital.

A contribución da materia á competencia dixital é inherente ó aprendizaxe da mesma, en tanto que o emprego das tecnoloxías dixitais se converte nun instrumento imprescindible no proceso de ensinanza-aprendizaxe. Todo iso coa premisa da súa utilización creativa e crítica. Desta forma, a utilización das tecnoloxías dixitais na materia tradúcese nunha contribución clara ó desenvolvemento desta competencia:

- Coñecemento e emprego das principais aplicacóns informáticas relacionadas co acceso á información, a súa elaboración e emprego para a comunicación, así coma a creación de contidos.
- Localización de información mediante motores de busca.
- Análise e interpretación crítica da información obtida mediante as tecnoloxías dixitais.

-Capacidade de transformación da información obtida de fontes dixitais e o seu almacenamento en formatos correctos.

-Creación de contidos en distintos formatos (imaxe, texto, audio, etc.)

-Presentación de contidos en formatos dixitais e correcta elección da aplicación máis axeitada en función do contido e receptor da mensaxe.

Aprender a aprender.

A materia de Grego debe contribuir de forma especial ó desenvolvemento desta competencia, potenciando nos alumnos a capacidade de iniciar, organizar e manterse na aprendizaxe; isto conséguese motivando ó alumnado na curiosidade pola materia, de xeito que el mesmo se sinta protagonista da súa aprendizaxe.

- Motivación por aprender.
- Organización e xestión da propia aprendizaxe.
- Coñecemento e autonomía no propio proceso de aprendizaxe.
- Xestión de tarefas: estratexias de planificación, elaboración, supervisión e resultados.

Competencias sociais e cívicas.

O traballo e coñecemento da propia evolución da sociedade grega antiga supoñen unha contribución excelente ó desenvolvemento das competencias sociais e cívicas, máxime nunha sociedade coma a actual, tan dinámica e complexa. E isto é así dada a diversidade de situacíons e relacíons que o estudo da sociedade e historia de Grecia ofrece ó alumno. Deste xeito, ese estudo e coñecemento contribuirá ó desenvolvemento desta competencia do seguinte modo:

- Capacidade para interpretar situacíons e fenómenos sociais.
- Desenvolvemento de actitudes de respecto nas relacíons sociais desde o coñecemento da súa diversidade histórica.
- Análise de situacíons para a resolución de conflictos.
- Afianzamento de valores democráticos e de participación na sociedade.
- Conciencia de participación na sociedade actual desde o coñecemento da historia da organización do traballo e das relacíons laborais.
- Desenvolvemento de actitudes pola igualdade e a non discriminación entre homes e mulleres e entre diferentes grupos étnicos ou culturais, desde o estudo da súa evolución histórica.
- Comprensión da realidade socioeconómica e de identidade cultural das sociedades actuais desde unha perspectiva histórica e cultura.
- Aprendizaxe crítico de conceptos coma a cidadanía, estado, democracia, xustiza e igualdade.
- Respecto reflexivo e crítico ante as diferenzas existentes entre diferentes sistemas de valores.

Sentido de iniciativa e espíritu emprendedor.

Ó desenvolvemento desta competencia contribúe a materia mediante:

- Capacidade para pensar de forma creativa.
- Recoñecemento de actitudes emprendedoras en personaxes históricos.
- Fortalezas e debilidades de diferentes feitos históricos estudiados (xestión de recursos, funcionamento de grupos humanos, valores, etc.)
- Capacidade de análise, planificación, organización e xestión de tarefas.
- Comunicación e presentación de proxectos.
- Capacidade de traballo individual.
- Capacidade de autoavaliable.
- Desenvolvemento do criterio propio e autonomía na xestión da aprendizaxe para acadar os obxectivos planificados polo propio alumno.

Conciencia e expresións culturais.

O coñecemento e achegamento á sociedade, á cultura, á literatura, á mitoloxía e ó arte grego antigo contribúen de xeito especial ó desenvolvemento desta competencia:

- Coñecemento do legado cultural e artístico da Grecia antiga.

- Aprezo e valoración crítica das diferentes manifestacións culturais e artísticas.
- Análise do legado cultural e artístico da Grecia antiga como fundamento da cultura occidental.
- Contribución á capacidade de comprensión e expresión artística do alumno.
- Desenvolvimento do interéz polas manifestacións culturais e artísticas.
- Coñecemento de autores, obras, xéneros e estilos das diversas manifestacións artísticas gregas e a súa influenza nas manifestacións culturais e artísticas ó longo da historia ata a cultura e o arte contemporáneos.
- Desenvolvimento de valores relativos á conservación do patrimonio e aprezo pola herdanxa cultural e artística.

c) CONCRECIÓN DE OBXECTIVOS POR CURSO

- 1 Analizar e traducir textos de Xenofonte e Platón, autores que entran nas ABAU.
- 2 Coñecer a biografía e obras principais destes autores, así como identificar os feitos históricos más representativos da época na que viviron.
- 3 Reflexionar sobre os elementos substanciais que conforman as linguas e recoñecer compoñentes significativos da flexión nominal, pronominal e verbal para poder facer una análise morfolóxica e sintáctica correctas.
- 4 Achegarse ós diferentes xéneros literarios, autores representativos e obras de lectura obrigatoria que entran nas ABAU.
- 5 Recoñecer helenismos na lingua galega e/ou castelán que evolucionaron ou que permanecen nas nosas linguas e apreciarlos como clave para a súa interpretación.

d) RELACIÓN DE ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES QUE FORMAN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS

	Grego II. 2º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Bloque 1. Lingua grega			
e f h	B1.1. Dialectos antigos, dialectos literarios e koiné.	B1.1. Coñecer as orixes dos dialectos antigos e literarios, clasificalos e localizalos nun mapa.	B1.1.1. Delimita ámbitos de influencia dos distintos dialectos, situando con precisión puntos xeográficos,	CCL CD CCEC

	Grego II. 2º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			cidades ou restos arqueolóxicos coñecidos pola súa relevancia histórica.	
d f	B1.2. Do grego clásico ao grego moderno.	B1.2. Comprender a relación directa entre o grego clásico e o moderno, e sinalar algúns trazos básicos que permiten percibir este proceso de evolución.	B1.2.1. Compara termos do grego clásico e os seus equivalentes en grego moderno, constatando as semellanzas e as diferenzas que existen entre uns e outros e analizando a través destas as características xerais que definen o proceso de evolución.	CCL CAA
d f	B1.2. Do grego clásico ao grego moderno.	B1.3. Recoñecer a evolución da lingua grega ata chegar ao momento actual nos aspectos fonéticos, morfosintáctico e léxico.	B1.3.1. Coñece a pronuncia da lingua grega moderna e utiliza algunas palabras e expresións básicas.	CCL
Bloque 2. Morfoloxía				
d e f	B2.1. Revisión da flexión nominal e pronominal: formas menos usuais e irregulares.	B2.1. Identificar, analizar, traducir e efectuar a retroversión de calquera tipo de formas nominais e pronominais.	B2.1.1. Recoñece con seguridade e axudándose co dicionario calquera tipo de formas nominais e pronominais, declínaas e sinala o seu equivalente en galego e/ou en castelán.	CCL
d e f	B2.2. Revisión da flexión verbal: conxugación atemática. Modos verbais.	B2.2. Identificar, conxugar, traducir e efectuar a retroversión de calquera tipo de formas verbais.	B2.2.1. Recoñece con seguridade e axudándose do dicionario calquera tipo de formas verbais, conxúgaas e sinala o seu equivalente en galego e/ou en castelán.	CCL
d e f	B2.3. Análise morfolóxica.	B2.3. Coñecer as categorías gramaticais.	B2.2.1. Nomea e describe as categorías gramaticais, sinalando as características que as distinguen.	CCL
d e f	B2.3. Análise morfolóxica.	B2.4. Coñecer, identificar e distinguir os formantes das palabras.	B2.4.1. Identifica e distingue en palabras propostas os seus formantes, sinalando e diferenciando lexemas e afixos, e procura exemplos doutros termos nos que estean presentes.	CCL
d e f	B2.3. Análise morfolóxica.	B2.5. Realizar a análise morfolóxica das palabras dun texto grego.	B2.5.1. Sabe determinar a forma, a clase e a categoría gramatical das palabras dun texto, detectando correctamente coa axuda do dicionario os morfemas que conteñen información gramatical.	CCL

	Grego II. 2º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Bloque 3. Sintaxe			
d e f	B3.1. Estudo pormenorizado da sintaxe nominal e pronominal.	B3.1. Recoñecer os valores dos casos e os usos sintácticos do sistema pronominal.	B3.1.1. Recoñece os valores dos casos gregos e os usos dos pronomes en frases e textos propostos.	CCL
d e f	B3.1. Estudo pormenorizado da sintaxe nominal e pronominal.	B3.2. Recoñecer os usos das preposicións e dos complementos circunstanciais.	B3.2.1. Recoñece os valores das preposicións e identifica os complementos circunstanciais.	CCL
d e f	B3.2. Usos modais.	B3.3. Coñecer e identificar os usos modais propios da lingua grega.	B3.3.1. Coñece, identifica e traduce correctamente os usos modais propios da lingua grega.	CCL
d e f	B3.3. Tipos de oracións e construcións sintácticas.	B3.4. Recoñecer e clasificar as oracións e as construcións sintácticas.	B3.4.1. Recoñece e clasifica oracións e construcións sintácticas.	CCL
d e f	B3.4. Oración composta. Formas de subordinación.	B3.5. Recoñecer os nexos subordinantes e os tipos de oracións subordinadas.	B3.5.1. Recoñece, clasifica, analiza e traduce correctamente os nexos subordinantes.	CCL
d e f	B3.4. Oración composta. Formas de subordinación.	B3.6. Coñecer as funcións das formas non persoais do verbo.	B3.6.1. Identifica formas non persoais do verbo en frases e textos, tradúceas correctamente e explica as súas funcións.	CCL
			B3.6.2. Coñece, analiza e traduce correctamente as construcións de participio, relacionándoas con construcións análogas noutras linguas que coñeza.	CCL
d e f i	B3.5. Análise, tradución e interpretación de textos.	B3.7. Relacionar e aplicar coñecementos sobre elementos e construcións sintácticas da lingua grega en interpretación e tradución de textos de textos clásicos.	B3.7.1. Recoñece, distingue e clasifica os tipos de oracións e as construcións sintácticas gregas, relacionándoas con construcións análogas noutras linguas que coñeza.	CCL
			B3.7.2. Identifica na análise de frases e textos de dificultade graduada elementos sintácticos propios da lingua grega, relacionándoos para traducilos cos seus equivalentes en galego e castelán.	CCL
	Bloque 4. Literatura			
d e	B4.1. Xéneros literarios: épica, historiografía, drama	B4.1. Coñecer as características dos xéneros	B4.1.1. Describe as características esenciais dos	CCL CCEC

	Grego II. 2º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
h i n	(traxedia e comedia), lírica, oratoria e fábula.	literarios gregos, os seus autores e obras más representativas, e as súas influencias na literatura posterior.	xéneros literarios gregos, e identifica e sinala a súa presenza nos textos propostos.	
d e h i n	B4.1. Xéneros literarios: épica, historiografía, drama (traxedia e comedia), lírica, oratoria e fábula.	B4.2. Analizar, interpretar e situar no tempo textos mediante lectura comprensiva, distinguiendo o xénero literario ao que pertencen, as súas características esenciais e a súa estrutura, se a extensión da pasaxe elixida o permite.	B4.2.1. Realiza eixes cronolóxicos e sitúa neles autores, obras e outros aspectos relacionados coa literatura grega. B4.2.2. Distingue o xénero literario ao que pertence un texto, as súas características e a súa estrutura.	CMCCT CCEC CCL
d e h i n	B4.1. Xéneros literarios: épica, historiografía, drama (traxedia e comedia), lírica, oratoria e fábula.	B4.3. Coñecer os fitos esenciais da literatura grega como base da literatura e da cultura europea e occidental.	B4.3.1. Explora a conservación dos xéneros e os temas literarios da tradición grega mediante exemplos da literatura contemporánea, e analiza o uso que se fixo deles.	CCL CCEC
d e h i n	B4.1. Xéneros literarios: épica, historiografía, drama (traxedia e comedia), lírica, oratoria e fábula.	B4.4. Establecer relacóns e paralelismos entre a literatura clásica e a posterior.	B4.4.1. Pode establecer relacóns e paralelismos entre a literatura grega e a posterior.	CCEC
d e h i n	B4.1. Xéneros literarios: épica, historiografía, drama (traxedia e comedia), lírica, oratoria e fábula.	B4.5. Coñecer os autores fundamentais da literatura coas súas obras principais.	B4.5.1. Nomea autores representativos da literatura grega, encádraos no seu contexto cultural e cita e explica as súas obras más coñecidas.	CD CCEC
	Bloque 5. Textos			
d e f n	B5.1. Tradución e interpretación de textos gregos.	B5.1. Coñecer, identificar e relacionar os elementos morfolóxicos da lingua grega en interpretación e tradución de textos gregos.	B5.1.1. Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de textos gregos para efectuar correctamente a súa tradución.	CCL
d e g	B5.2. Uso do dicionario.	B5.2. Utilizar o dicionario e procurar o termo más apropiado na lingua propia para a tradución do texto.	B5.2.1. Utiliza con seguridade e autonomía o dicionario para a tradución de textos, e identifica en cada caso o termo más apropiado na lingua propia en función do contexto e do estilo empregado polo/a autor/a.	CCL CD
d e f	B5.3. Comentario e análise filolóxica de textos de grego clásico orixinais, preferiblemente en prosa.	B5.3. Realizar a tradución, a interpretación e o comentario lingüístico, literario e histórico de textos de grego clásico.	B5.3.1. Aplica os coñecementos adquiridos para realizar comentario lingüístico, literario e histórico de textos.	CCL CCEC

	Grego II. 2º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a d e h n	B5.4. Coñecemento do contexto social, cultural e histórico dos textos traducidos.	B5.4. Coñecer o contexto social, cultural e histórico dos textos traducidos.	B5.4.1. Identifica o contexto social, cultural e histórico dos textos propostos, partindo de referencias tomadas dos propios textos e asociándolas con coñecementos adquiridos previamente.	CSC CCEC
d n	B5.5. Identificación das características formais dos textos.	B5.5. Identificar as características formais dos textos.	B5.5.1. Recoñece e explica a partir de elementos formais o xénero e o propósito do texto.	CCL
Bloque 6. Léxico				
d e f	B6.1. Helenismos más frecuentes do léxico especializado e común.	B6.1. Reconocer os helenismos más frecuentes do vocabulario común e do léxico especializado, e remontalos aos étimos gregos orixinais.	B6.1.1. Identifica os helenismos más frecuentes do vocabulario común e do léxico especializado, e explica o seu significado a partir dos étimos gregos orixinais.	CCL
d e f	B6.1. Helenismos más frecuentes do léxico especializado e común.	B6.2. Identificar a etimología e coñecer o significado das palabras de orixe grega da lingua propia ou de outras, obxecto de estudio de léxico común e especializado.	B6.2.1. Deduce e explica o significado de palabras da propria lingua ou de outras, obxecto de estudio, a partir dos étimos gregos dos que proceden.	CCL
d e f n	B6.2. Ampliación de vocabulario básico grego: linguaxe literaria e filosófica.	B6.3. Coñecer, identificar e traducir o léxico grego.	B6.3.1. Explica o significado de termos gregos mediante termos equivalentes en galego e en castelán. B6.3.2. Deduce o significado de palabras gregas non estudiadas a partir do contexto ou de palabras da súa lingua ou doutras que coñenza.	CCL
d e f n	B6.2. Ampliación de vocabulario básico grego: linguaxe literaria e filosófica.	B6.4. Relacionar palabras da mesma familia etimológica ou semántica.	B6.4.1. Comprende e explica a relación entre termos pertencentes á mesma familia etimológica ou semántica.	CCL
d e f	B6.3. Etimología e orixe das palabras da propia lingua.	B6.5. Reconocer a etimología e evolución das palabras da propia lingua.	B6.5.1. Recoñece e distingue cultismos, termos patrimoniais e neoloxismos a partir do éntimo grego, e explica as evolucións que se producen nun caso e en outro.	CCL
d e f	B6.4. Descomposición de palabras nos seus formantes.	B6.6. Reconocer e identificar os elementos léxicos e os procedementos de formación do léxico grego, a derivación e a composición, para	B6.6.1. Descompón palabras tomadas tanto do grego antigo como da lingua propia nos seus formantes, e explica o seu significado.	CCL

	Grego II. 2º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		entender mellor os procedementos de formación de palabras nas linguas actuais.	B6.6.2. Sabe descompor unha palabra nos seus formantes e coñecer o seu significado en grego, para aumentar o caudal léxico e o coñecemento da lingua propia.	CCL

e) CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAJE AVAILABLE

Bloque 1. Lengua griega	
CONTENIDOS	<ul style="list-style-type: none">- Marco geográfico de la lengua.- El indoeuropeo.
CRITERIOS DE EVALUACIÓN	<ol style="list-style-type: none">1. Conocer y localizar en mapas el marco geográfico de la lengua griega.

Bloque 2. Sistema de lengua griega: elementos básicos

CONTENIDOS	<ul style="list-style-type: none">- Diferentes sistemas de escritura: los orígenes de la escritura.- Orígenes del alfabeto griego.- Caracteres del alfabeto griego.- La pronunciación.- Transcripción de términos griegos.
CRITERIOS DE EVALUACIÓN	<ol style="list-style-type: none">1 Conocer diferentes sistemas de escritura y distinguirlos del alfabeto.2 Conocer el origen del alfabeto griego, su influencia y relación con otros alfabetos usados en la actualidad.3 Conocer los caracteres del alfabeto griego, escribirlos y leerlos con la pronunciación correcta.4 Conocer y aplicar las normas de transcripción para transcribir términos griegos a la lengua propia.
ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE EVALUABLES	<ol style="list-style-type: none">1.1. Reconoce, diferentes tipos de escritura, clasificándolos conforme a su naturaleza y su función, y describiendo los rasgos que distinguen a unos de otros.2.1 Explica el origen del alfabeto griego describiendo la evolución de sus signos a partir de la adaptación del alfabeto fenicio.2.2 Explica el origen del alfabeto de diferentes lenguas partiendo del alfabeto griego, explicando su evolución y señalando las adaptaciones que se producen en cada una de ellas.3.1. Identifica y nombra correctamente los caracteres que forman el alfabeto griego, escribiéndolos y leyéndolos correctamente.4.1. Conoce las normas de transcripción y las aplica con corrección en la transcripción de términos griegos en la lengua propia.

Bloque 3. Morfología

CONTENIDOS	<ul style="list-style-type: none"> - Formantes de las palabras. - Tipos de palabras: variables e invariables. - Concepto de declinación: las declinaciones. Flexión nominal y pronominal. - El sistema verbal griego. Verbos temáticos y atemáticos. Formas verbales personales y no personales.
CRITERIOS DE EVALUACIÓN	<ol style="list-style-type: none"> 1 Conocer, identificar y distinguir los distintos formantes de las palabras. 2 Distinguir y clasificar distintos tipos de palabras a partir de su enunciado. 3 Comprender el concepto de declinación/flexión. 4 Conocer las declinaciones, encuadrar las palabras dentro de la su declinación y declinarlas correctamente. 5 Conjugar correctamente las formas verbales estudiadas. 6 Conocer, comprender y utilizar los elementos morfológicos de la lengua griega e iniciarse en la interpretación y traducción de textos de dificultad progresiva.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE EVALUABLES	<p>1.1. Identifica y distingue en palabras propuestas sus formantes, señalando y diferenciando lexemas y afijos y buscando ejemplos de otros términos en los que estén presentes.</p> <p>2.1. Distingue palabras variables e invariables explicando los rasgos que permiten identificarlas y definiendo criterios para clasificarlas.</p> <p>3.1. Enuncia correctamente distintos tipos de palabras en griego, distinguiéndolos a partir de su enunciado y clasificándolos según su categoría y declinación.</p> <p>4.1. Declina palabras y sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra el paradigma de flexión correspondiente.</p> <p>5.1 Clasifica verbos según su tema describiendo los rasgos por los que se reconocen los distintos modelos de flexión verbal.</p> <p>5.2 Explica el uso de los temas verbales griegos identificando correctamente las formas derivadas de cada uno de ellos.</p> <p>5.3 Conjuga los tiempos verbales en voz activa y medio-pasiva aplicando correctamente los paradigmas correspondientes.</p> <p>5.4 Distingue formas personales y no personales de los verbos explicando los rasgos que permiten identificarlas y definiendo criterios para clasificarlas.</p> <p>5.5 Traduce al gallego y/o castellano diferentes formas verbales griegas comparando su uso en ambas lenguas.</p> <p>5.6 Cambia de voz las formas verbales identificando y manejando con seguridad los formantes que expresan este accidente verbal.</p> <p>6.1. Identifica y relaciona elementos morfológicos de la lengua griega para realizar el análisis y la traducción de textos sencillos.</p>
---	--

Bloque 4. Sintaxis	
CONTENIDOS	<ul style="list-style-type: none"> - Los casos griegos. - La concordancia. - Los elementos de la oración. - La oración simple: oraciones atributivas y predicativas. - Las oraciones compuestas. - Construcciones de infinitivo.
CRITERIOS DE EVALUACIÓN	<ol style="list-style-type: none"> 1 Conocer y analizar las funciones de las palabras en la oración. 2 Conocer e identificar los nombres de los casos griegos, las funciones que realizar en la oración, saber traducir los casos a la lengua materna de forma adecuada. 3 Reconocer y clasificar los tipos de oración simple. 4 Distinguir las oraciones simples de las compuestas. 5 Conocer las funciones de las formas de infinitivo en las oraciones.

	<p>6 Identificar las construcciones de infinitivo concertado y no concertado.</p> <p>7 Identificar y relacionar elementos sintácticos de la lengua griega que permitan el análisis y la traducción de textos sencillos.</p>
ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE EVALUABLES	<p>1.1. Analiza morfológica y sintácticamente frases y textos sencillos identificando correctamente las categorías gramaticales a las que pertenecen las diferentes palabras y explicando las funciones que realizan en el contexto.</p> <p>2.1 Declina y/o conjuga de forma correcta palabras propuestas según su categoría, explicando e ilustrando con ejemplos las características que diferencian los conceptos de conjugación y declinación.</p> <p>2.2 Enumera correctamente los nombres de los casos que existen en la flexión nominal griega, explicando las funciones que realizan dentro de la oración e ilustrando con ejemplos la forma adecuada de traducirlos.</p> <p>3.1. Compara y clasifica diferentes tipos de oraciones simples identificando y explicando en cada caso sus características.</p> <p>4.1. Compara y clasifica diferentes tipos de oraciones compuestas, diferenciándolas con precisión de las oraciones simples y explicando en cada caso sus características.</p> <p>5.1. Identifica las funciones que realizan las formas de infinitivo dentro de la oración comparando distintos ejemplos de su uso.</p> <p>6.1. Reconoce, analiza y traduce de forma correcta las construcciones de infinitivo concertado y no concertado relacionándolas con construcciones análogas existentes en otras lenguas que conoce.</p> <p>7.1. Identifica en el análisis de frases y textos de dificultad graduada elementos sintácticos propios de la lengua griega relacionándolos para traducirlos con sus equivalentes en castellano.</p>

Bloque 5. Grecia: historia, cultura, arte y civilización	
CONTENIDOS	<ul style="list-style-type: none"> - Períodos de la historia de Grecia. - Organización política y social de Grecia. - La familia. - El trabajo y el ocio: los oficios, la ciencia y la técnica. Fiestas y espectáculos. - Mitología y religión.
CRITERIOS DE EVALUACIÓN	<ol style="list-style-type: none"> 1 Conocer los hechos históricos de los períodos de la historia de Grecia, encuadrarlos en su período correspondiente y realizar ejes cronológicos. 2 Conocer y comparar las principales formas de organización política y social de la antigua Grecia.

	<p>3 Conocer la composición de la familia y los roles asignados a sus miembros.</p> <p>4 Identificar las principales formas de trabajo y de ocio existentes en la antigüedad.</p> <p>5 Conocer los principales dioses de la mitología.</p> <p>6 Conocer los dioses, mitos y héroes griegos, y establecer semejanzas y diferencias entre los mitos y héroes antiguos y los actuales.</p> <p>7 Conocer y comparar las características de la religiosidad y religión griega con las actuales.</p> <p>8 Relacionar y establecer semejanzas y diferencias entre las manifestaciones deportivas de la Grecia clásica y las actuales.</p>
ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE EVALUABLES	<p>1.1 Describe el marco histórico en el que surge y se desarrolla la civilización griega señalando distintos períodos dentro del mismo e identificando para cada uno de ellos las conexiones más importantes que presentan con otras civilizaciones.</p> <p>1.2 Puede elaborar ejes cronológicos en los que se representan hitos históricos relevantes consultando o no diferentes fuentes de información.</p> <p>1.3 Distingue las diferentes etapas de la historia de Grecia, explicando sus rasgos esenciales y las circunstancias que intervienen en el paso de unas a otras.</p> <p>1.4 Sabe enmarcar determinados hechos históricos en la civilización y el período histórico correspondiente poniéndolos en contexto y relacionándolos con otras circunstancias contemporáneas.</p> <p>2.1 Describe y compara los principales sistemas políticos de la antigua Grecia estableciendo semejanzas y diferencias entre ellos.</p> <p>2.2 Describe la organización de la sociedad griega, explicando las características de las distintas clases sociales y los papeles asignados a cada una de ellas, relacionando estos aspectos con los valores cívicos existentes en la época y comparándolos con los actuales.</p> <p>3.1. Identifica y explica los diferentes papeles que desempeñan dentro de la familia cada uno de sus miembros analizando a través de ellos estereotipos culturales de la época y comparándolos con los actuales.</p> <p>4.1 Identifica y describe formas de trabajo y las relaciona con los conocimientos científicos y técnicos de la época explicando su influencia en el progreso de la cultura occidental.</p> <p>4.2 Describe las principales formas de ocio de la sociedad griega analizando su finalidad, los grupos a los que van dirigidas y su función en el desarrollo de la identidad social.</p> <p>5.1. Puede nombrar con su denominación griega y latina los principales dioses y héroes de la mitología grecolatina, señalando</p>

	<p>los rasgos que los caracterizan, sus atributos y su ámbito de influencia.</p> <p>6.1 Identifica dentro del imaginario mítico a dioses, semidioses y héroes, explicando los principales aspectos que diferencian a unos de otros.</p> <p>6.2 Reconoce e ilustra con ejemplos la pervivencia de lo mítico y de la figura del héroe en nuestra cultura, analizando la influencia de la tradición clásica en este fenómeno y señalando las semejanzas y las principales diferencias que se observan entre ambos tratamientos asociándolas a otros rasgos culturales propios de cada época.</p> <p>6.3 Reconoce referencias mitológicas directas o indirectas en las diferentes manifestaciones artísticas, describiendo, a través del uso que se hace de las mismas, los aspectos básicos que en cada caso se asocian a la tradición grecolatina.</p> <p>7.1. Enumera y explica las principales características de la religión griega, poniéndolas en relación con otros aspectos básicos de la cultura helénica y estableciendo comparaciones con manifestaciones religiosas propias de otras culturas.</p> <p>8.1. Describe y analiza los aspectos religiosos y culturales que sustentan los certámenes deportivos de la antigua Grecia y la presencia o ausencia de estos en sus correlatos actuales.</p>
--	---

Bloque 6. Textos	
CONTENIDOS	<ul style="list-style-type: none"> - Iniciación a las técnicas de traducción. - Análisis morfológico y sintáctico. - Comparación de estructuras griegas con las de la lengua propia. - Lectura comprensiva de textos traducidos. - Lectura comparada y comentario de textos en lengua griega y en lengua propia.
CRITERIOS DE EVALUACIÓN	<ol style="list-style-type: none"> 1 Conocer y aplicar los conocimientos fonológicos, morfológicos, sintácticos y léxicos de la lengua griega para la interpretación y traducción coherente de frases o textos de dificultad progresiva. 2 Comparar las estructuras griegas con las de la propia lengua, estableciendo semejanzas y diferencias. 3 Realizar a través de una lectura comprensiva, análisis y comentario del contenido y estructura de textos clásicos originales o traducidos.
ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE EVALUABLES	<ol style="list-style-type: none"> 1.1 Utiliza adecuadamente el análisis morfológico y sintáctico de textos de dificultad graduada para efectuar correctamente su traducción. 1.2 Utiliza mecanismos de inferencia para comprender textos de forma global.

	<p>1.3. Utiliza correctamente el diccionario para localizar el significado de palabras que entrañen dificultad, identificando entre varias acepciones el sentido más adecuado para la traducción del texto.</p> <p>2.1. Compara estructuras griegas con las de la propia lengua, estableciendo semejanzas y diferencias.</p> <p>3.1. Elabora mapas conceptuales y estructurales de los textos propuestos, localizando el tema principal y distinguiendo sus partes.</p>
--	---

Bloque 7. Léxico	
CONTENIDOS	<ul style="list-style-type: none"> - Vocabulario básico griego: léxico de uso frecuente y principales prefijos y sufijos. - Helenismos más frecuentes del vocabulario común y del léxico especializado. - Descomposición de palabras en sus formantes. - Pervivencia de helenismos: términos patrimoniales, cultismos y neologismos. - Identificación de lexemas, sufijos y prefijos helénicos usados en la propia lengua.
CRITERIOS DE EVALUACIÓN	<ol style="list-style-type: none"> 1 Conocer, identificar y traducir el léxico griego: las palabras de mayor frecuencia y los principales prefijos y sufijos. 2 Identificar y conocer los elementos léxicos y los procedimientos de formación del léxico griego: derivación y composición para entender mejor los procedimientos de formación de palabras en las lenguas actuales. 3 Descomponer una palabra en sus distintos formantes, conocer su significado en griego para aumentar el caudal léxico y el conocimiento de la propia lengua. 4 Reconocer los helenismos más frecuentes del vocabulario común y remontarlos a los étimos griegos originales. 5 Relacionar distintas palabras de la misma familia etimológica o semántica.
ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE EVALUABLES	<ol style="list-style-type: none"> 1.1. Deducir el significado de palabras griegas no estudiadas a partir de palabras de su propia lengua o del contexto. 2.1. Identifica y explica las palabras de mayor frecuencia y los principales prefijos y sufijos, traduciéndolos a la propia lengua. 3.1 Identifica y distingue en palabras propuestas sus formantes, señalando y diferenciando lexemas y afijos y buscando ejemplos de otros términos en los que estén presentes. 3.2. Identifica la etimología y conoce el significado de las palabras de léxico común de la lengua propia. 4.1. Identifica los helenismos más frecuentes del vocabulario común y explica su significado remitiéndose a los étimos griegos originales. 5.1. Relaciona distintas palabras de la misma familia etimológica o semántica.

1. TEMPORALIZACIÓN

1º Trimestre: Repaso da morfoloxía vista en 1º e introdución no uso do dicionario para traducir frases e textos breves.

2º Trimestre: Sintaxe básica para traducir os autores propostos para as ABAU e tradución de frases exemplificativas e textos modelo.

3º Trimestre: Tradución de textos modelo das ABAU.

2. GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN

Os necesarios para poder responder con suficiente soltura a un exame tipo da ABAU: Aplicar ó enumerado no apartado anterior á tradución dun texto de Xenofonte e/ou Apolodoro.

e) PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

As alumnas/-os da materia de Grego demostrarán nunha proba obxectiva tipo “exame tradicional” que lograron asimilar os contidos para lograr os obxectivos e acadar as competencias básicas.

Realizarase como mínimo unha proba por trimestre.

f) CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS

A materia de gregp, polo seu carácter optativo soe ter pouco alumnado, polo que esta circunstancia ha de servir para que a clase sexa participativa. A este respecto as explicacións, non moi exhaustivas, apoiaranse sobre outros materiais audiovisuais e informáticos (páxinas web, exercicios en línea, vídeos explicativos...) e combinaranse coa búsqueda de información en línea e traballo individual ou en grupo do alumnado, para promover a capacidade de autoaprendizaxe, de traballo en equipo e de aplicación de métodos de investigación para seguir aprendendo. Favorecerase na medida en que o grupo o permita a participación activa no proceso de ensino-aprendizaxe, a realización de pequenos traballos de investigación, e o uso das TIC para informarse, aprender e comunicarse, e sobre todo, para utilizarlas con sentido crítico.

g) MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS (GREGO 2º)

Nas clases **usarase o libro** de texto de Baía e o dicionario.

Para a parte de historia, cultura, literatura usaranse vídeos de diferentes canais que traten os temas correspondentes.o dicionario.

Diferentes páxinas de internet axudarnalle ó alumnado a adquirir os contidos da materia á vez que lles permitan adquirir certas competencias clave como a competencia dixital, aprender a aprender... Todo este contido se subirá á aula virtual.

h) CRITERIOS SOBRE AVALIACIÓN E CUALIFICACIÓN

A nota de cada avaliación será a obtida na **proba obxectiva de avaliación**.

A **nota final** será a da **3ª avaliación** no caso de ter **todas as avaliacións aprobadas**, xa que é avaliación continua.

Noutros supostos procederase do seguinte xeito:

-Coa **3º avaliación suspensa**, farase unha **proba final de recuperación**.

-Con dúas avaliacións suspensas e a 3ª aprobada, farase a proba final de recuperación se a nota media das 3 é inferior a 5 ou a nota dalgunha das avaliacións suspensas é inferior a 3.

Nun exame ou pregunta de tradución, puntuará a análise morfolóxica, a análise sintáctica, a tradución co vocabulario axeitado e a redacción final desta. Se se presenta unha tradución sen a súa análise previa non puntúa nada. Sí puntuará, segundo o nivel de corrección, a análise sen tradución.

Os exames serán tipo ABAU adaptados ós contidos dados no caso da 1^a e 2^a. A 3ª avaliación, a ordinaria e a extraordinaria consistirán nunha proba tipo ABAU.

i) INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E

PRÁCTICA DOCENTE

Incluirase nas actas de departamento e na memoria final de curso. Tamén se lle fará unha enquisa ó alumnado ó final do curso en vistas a unha valoración e mellora para o próximo curso ou ben, se houbera tempo, ó final do 1º trimestre con vista a unha mellora ou modificación no propio curso.

j) ORGANIZACIÓN DE ACTIVIDADES DE SEGUIMENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DE PENDENTES.

Non hai alumnos con grego de 1º pendente, pero no caso de incorporarse algún con grego pendente faríáselle un exame en xaneiro e outro en maio.

k) AVALIACIÓN INICIAL PARA ACREDITAR OS COÑECEMENTOS PREVIOS

En 2º de bacharelato faranse probas orais para comprobar o que recordan as alumnos/-os do visto no curso anterior e repasar o que está máis frouxo para poder facer con soltura a proba obxectiva de gramática na primeira avaliación.

l) MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE (GREGO 2º)

En canto ás medidas de atención á diversidade o libro de texto que se usa é o suficientemente amplio para ser usado en 1º e 2º polo tanto contén exercicios de sobra

para que poidan avanzar os alumnos/-as máis aventaxados e tamén repasar sobre o xa visto aqueles alumnos/-as que necesiten reforzo.

Asimesmo ós que presenten maiores dificultades para seguir o ritmo da clase se lles proporcionará material suplementario para facer na casa se non acadan o ritmo da mayoría da clase.

Neste aspecto, as páxinas de exercicios online son moi útiles porque os rapaces poden elixir os exercicios cun grao maior ou menor de dificultade de acordo co seu nivel e dáselle a oportunidade de autocorrección.

m) CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS EN CADA CURSO

De modo xeral, os temas transversais pretenden conseguir que os alumnos/-as desenvolvan actitudes persoais activas que lles axuden a construír formas de vida más xustas, recibindo así unha educación en valores.

Coa educación en valores preténdense conseguir que os alumnos/-as desenvolvan actitudes persoais activas que lles axuden a construír formas de vida más xustas. Na materia de Grego igual que na de Latín os contidos non lingüísticos constiúen o marco ideal para desenvolver estes temas transversais que educan en valores, posto que ahí se atopan moitos deles representados.

Ademais sempre se poden propoñer textos para traducir ou ler onde se toquen estos temas e, posto que os alumnos/-as de Grego tamén teñen Latín, farase sempre a comparación Grecia-Roma ó tratar os temas no mundo actual.

A modo de exemplo, nas clases de grego pódense realizar as seguintes actividades para tratar este tema de educación en valores:

-Fomentar o diálogo como forma de solución de diferencias, mediante a análise de problemas históricos de enfrentamentos ocurridos en Grecia.

-Resaltar aspectos de creatividade e iniciativa que se produciron en Grecia e deducir consecuencias dos mesmos.

-Analizar e recoñecer nos textos as aportacións de personaxes de calquera ámbito do mundo grego no fomento da paz, as relacións entre os diversos pobos e a convivencia.

-Apreciar e valorar a diversidade lingüística e cultural de Europa como mostra da convivencia entre pobos.

-Recoñecer en textos clásicos situacións de discriminación por razóns de sexo, sociais ou persoais e analizalos criticamente.

-Reflexionar e sacar conclusións das situacións observadas para evitar a discriminación.

-Deducir da postura dos gregos ante o universo, posicións de respeito fronte ó desprezo a natureza e o entorno social.

-Analizar e comentar hábitos sociais dos gregos dentro do seu contexto histórico e confrontalos coas concepcións actuais.

-Despertar o interés pola cultura que Grecia desenvolveu e nos legou, suliñando as súas diferencias e semellanzas con outras culturas, desenvolvendo así actitudes de respecto por outros pobos.

n) ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Proxecto de viaxe didáctica para o alumnado de linguas clásicas. (Especificado nas actividades extraescolares propostas ó CE.)

ñ) AVALIACIÓN DA PROPIA PROGRAMACIÓN

Para facer a valoración trimestral e final de curso pódense ter en conta os seguintes ítems:

ASPECTOS A AVALIAR	A DESTACAR...	A MELLORAR...	PROPOSTAS DE MELLORA PERSOAL
Temporalización das unidades didácticas			
Desenvolvemento dos obxectivos didácticos			
Manexo dos contidos da unidade			
Descriptores e desempeños competenciais			
Realización de tarefas			
Recursos			
Claridade nos criterios de avaliación			
Uso de diversas ferramentas de avaliación			
Evidencias dos estándares de aprendizaxe			
Atención á diversidade			
Interdisciplinariedade			

Redacta e asina esta programación, en Ponteareas o 8 de setembro do 2022, a xefa de departamento de latín e grego Adelia Troncoso Fernández-